U.G. 1st Semester Examination - 2021

SANSKRIT

[HONOURS]

Course Code : SANH-CC-T-2

Full Marks : 60 Time : $2\frac{1}{2}$ Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks. Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

1. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च यथेच्छं **दश** प्रश्नाः समाधेयाः 2×10=20

   क) साममन्त्रस्य लक्षणं किम्? अस्य वेदस्य पुरोहितः कोऽस्ति?

   ख) उपनिषत् इति शब्दस्य निर्वचनं किमस्ति? केनोपनिषद् कस्मिन् वेदे अस्ति?

   ग) अथर्ववेदस्य नामान्तरं किं भवति? अस्य वेदस्य ब्राह्मणग्रन्थस्य किं नाम?

   घ) शुल्वसूत्रे शुल्वशब्दस्य कोऽर्थः? बौधायनशुल्वसूत्रं केन वेदेन सम्बद्धम्?

   ङ) आरण्यकम इति संज्ञायाः तात्पर्यं लिख्यताम्। शुल्कयजुर्वेदसम्बद्धम् आरण्यकं किम्?

   च) त्रिमुनिव्याकरणं किमस्ति?

   छ) वेदाङ्गेषु यथेच्छं कयोश्चित् द्वयोः ग्रन्थयोः नाम लिख्यताम्।

   ज) कस्तावत् वाक्यपदीयकारः? वाक्यपदीयस्य काण्डत्रयस्य नामानि लिख्यन्ताम्।

   झ) लोकायतदर्शनं किम्? न्यायदर्शनस्य प्रवक्ता कः आसीत्?

   ञ) सांख्यदर्शनानुसारं दुःखं कतिविधम्? तेषां नामानि लिख्यन्ताम्।

   ट) रीतिसम्प्रदायस्य प्रवर्तकः कः? तत्कृतग्रन्थस्य नाम किम्?

   ठ) पुराणेषु बृहत्पुराणस्य तथा क्षुद्रपुराणस्य नाम लिख्यताम्।

   ड) गीता महाभारतस्य कस्मिन पर्वणि अन्तर्गता? गीतायां कति श्लोकाः सन्ति?

   ढ) महाभारतस्य परिशिष्टांश स्य नाम किम्? महाभारतस्य नामान्तर किमस्ति?

   ण) रामायणे कस्य वंशस्य माहात्म्यं वर्णितम्? अस्य महाकाव्यस्य प्रक्षिप्तकाण्डद्वयं किम्?

2. Write short notes on any **four** of the following in Sanskrit or Bengali or English language : 5×4=20

   अधोलिखितेषु विषयेषु **चतुर** आश्रित्य सुरगिरा बङ्गभाषया आङगलभाषया वा संक्षिप्ता टीका लेख्या :

   क) स्कन्दपुराणम्

   ख) कल्पः

   ग) ऋग्वेदे धर्मनिरपेक्षसूक्तानि

   घ) उपनिषद्

ङ) संस्कृतसाहित्ये महाभारतस्य प्रभाव:

च) रामायणस्य प्रक्षिप्तांशविशेष:

छ) ब्रह्माण्डपुराणम्

3. Answer any **two** of the following selecting at least **one** from each group. (**One** must be written in Sanskrit and Devanagari Script): 10×2=20

द्वयो: विभागयोरन्यतर **एक**: समाधेय: (प्रश्नयोर्यथेच्छमेकं देवगिरा देवनागरीलिप्या च समाधेहि):

क-विभाग:

क) भारतीयसमाजे साहित्ये च रामायणस्य प्रभाव: निरूप्यताम्।

ख) महापुराणानां नामानि लिख्यन्ताम्। पुराणग्रन्थानां सांस्कृतिकं माहात्म्यं निरूप्यताम्।

ख-विभाग:

क) ऋग्वेदे वर्णिता सामाजिकी स्थिति विशदीक्रियताम:

Discuss in brief the social life as reflected in the *Ṛgveda*.

ख) रामायणमहाभारतयो: पौर्वापर्यं विचार्यताम्।

Discuss the controversies about the date of composition of the Rāmāyaṇa and the Mahabhārata.

————